

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' תצוה י"ג אדר תשפ"א

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס' 651

פנינים יקרים מפרשת השבוע ומעניני דיומא

ואתה תצוה (כו, ב) תצוה לשון צוואה הוא נופל על השפעות גדולות ברכה ורחמים כמש"כ וצויתי את ברכתי (ויקרא כה) ואמר הקב"ה וי"ו מוסיף על הענין דהיינו גם אתה - הצדיק - תצוה ברכות והשפעות לישראל כי הכל מצוה ועומד מפי הקב"ה ורשום הכל בשרשו רק אם גם אתה תנענע בשרשו. (נעם אלימלך)

ואתה תצוה וכו' (כו, ב) יש לומר דידוע שביהמ"ק נחרב ע"י שנאת חנם, ממילא ראוי להתנהג בהיפך מזה דוקא באהבה רבה, ואם יזדמן לאדם איזה שנאה על חבירו יזכור שזה מעשה יצה"ר לעכב הגאולה ח"ו. לזה צריך הכנעה גדולה ושפלות בדעתו, וזהו ואתה תצוה מלשון התחברות צוותא חדא. (דברי אמת)

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד (כו, ב) במדרש בקיצור להעלות אתכם למי שמאיר לכם, דהנה כבר אמרנו כמה פעמים שהבב"ה אמר שובו אלי ואשובה אליכם ואנו אומרים השיבנו ה' אליך ונשובה ומי ינצח? אך האמת הוא כך, אנו מתפללים יתן הבורא ב"ה התעוררות כן ברחמיו שנהיה אנו שבים אליו וישוב אלינו וזה השיבנו ה' אליך באופן שגשג אנו... (זכרון זאת)

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור (כו, ב) שמן זית זך ר"ת גימטרי' שד"י. זך כתית למאור סופי תיבות כתר לרמוז דעתיד הקב"ה להיות כתר ועטרה בראש הצדיקים הענויים שמשים עצמם לשיריים שאין לך מדה מעולה ממדת הענוה, ולרמוז דמי שמשים עצמו כזיתים כתושים לכל כך יהיו עניו לכל...

ועשית את מעיל האפור וכו', כפי תחרא יהיה לו לא יקרע (כח, לב) כמו שהמגן והשריון מגן על לובשו כך יהיו דברי המוכיחים מגינים על השומע ושהשומע ירגיש שהמוכיח מגן עליו ומטיב אותו בתוכחתו כמו שנאמר אל תוכח לץ לומר לו לץ אתה ויצערנו אלא הוכח לחכם ויאהבך אמור לו חכם אתה ותבוא לידי אהבה...

כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כופר נפשו וכו' (ל, יב) אם תתאמץ להרים ראש ותכסוף להסתכל ולדעת ה' אלקיך, בני ישראל שבח גדול הוא לו אפילו לפקדיהם שיש לו חסרון ולא יכול להשיג ולדעת, מ"מ חשוב הוא לה', וראוי לשבח כי הוא בבחינת נפשו לה', חפצו לה' והרצון חשוב לה' מאד כי הצבי והצדק לחי העולמים.

כל העובר על הפקודים מבן עשרים שנה ומעלה יתן תרומת ה' (ל, יד) אפשר לרמוז שאין בי"ד של מעלה מענישים רק מבן עשרים שנה ומעלה, זהו שנאמר כאן כל העובר על הפקודים שהם המצוות, אם הוא מבן עשרים שנה ומעלה יתן חשבון עליהם לפני ה', וזהו יתן תרומת ה' הוא החשבון שיפריש ויתן חשבון לפני ה'.

ומשחת בו את אהל מועד וכו' (ל, לו) להיות היראה מהורה, וגם כל המדות והתשובה והכנעה להיות משוח לרבות קודשא לרצון לו יתברך. עוד וקדה הכנעה מלשון קידה על אפים חמש מאות להיות בהכנעה.

לך רד כי שחת עמך וכו' (לז, י) איתא במדרש לך רד מרדות הם צריכים. הדבר לפלא להוציא רד ממשוטה לפרש לשון מרדות, כך אמר הקדוש ב"ה כאשר הקשו בְּנֵי עֶרְפָּם וילכו אחר ההבל ויהבלו אז אמרתי למשה רד כי אינך מתאים ואין אני מחזיק בך כי מרדות הם צריכים לרדות בהם בחזקה, על זה ויחל משה את פני ה' אלקיו שהשיב אפו של הקב"ה בסנגורים שלמד על ישראל לעשות עמהם חסד לפנים משורת הדין. (משלי יעקב)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

אכתב לאחז אהבה

לכבוד חברי היקר אציל הנפש

מר.... הי"ו - בוסטון

שלום רב לאוהבי תורתך,

לנכון קבלתי מכתבך הנלבב וקראתיו בתשומת לב, ושאלתך נגעה מאד ללבי משום שראיתי שזה נובע מרצון טוב לדעת את המעשה אשר תעשה לפני ה' כדי להגיע לתכליתך הנרצה.

וכך היא שאלתך, למדתני לאפרושי מאיסורא מכעס וכד' שנתבהר לי ע"י דיבוריך אלי שהם כע"ז ממש. והמשך שאלתך: מהו ה"עשה טוב" שלי, במה אתרצה לפני המקום ב"ה.

ומי שזוכה לקיים את ה"סור מרע" כדבעי מלמדין אותו ומנהיגים אותו מן השמים ע"י סיבות שונות את ה"עשה טוב" שלו.

כי מהותו האמיתית של ה"סור מרע" לסור ממחשבת הפיגול שיש "אני" שיש לי מציאות בפני עצמי, ו"עצמי" הזה עובד את הבורא. לא כן הוא, כי באמת כל עבודת האנוש עלי אדמות לבטל כליל את ה"אני", ע"י שזוכר את פחיתות ערכו וטבעו הרע בבחינת "אין מתום בבשרי מפני זעמד אין שלום בעצמי מפני חטאתי".

ולפני שנכנסין לעבודה זו, עדיין לא התחיל הא-ב של העבודה ואם לא זכה עדיין להכיר את עצמו, כלומר, את שליליותו המוחלטת את אמיתית ריקנותו הרי לא זכה להתקרב אל התורה ולפתוח בה פתח אפילו כמלוא הנימא. ואפילו הוא מתפלל כל היום או לומד כל היום ש"ס ופוסקים, הרי הוא לומד "מקצוע" בעלמא ואין זה אלא מצוות אנשים מלומדה ואין שום נחת רוח ממנו למעלה. כי אם הוא מחזיק עדיין בעצמו את ה"אני", הרי הוא משרת את

ה"אני" שלו, ומה לו שייכות לעבודת ה'.

אבל כשאדם מישראל זוכה ולומד תורה בביטול גמור, היינו, שאינו מרגיש את ה"אני" וכל תפלתו היא ע"ד בבחינת תפלה לעני כי יעטוף, ואם לומד תורה הרי שמח שיש לו מזכה. שהוא נותן התורה ונתן לו כח וחושם להבנת התורה ומודה בכל עת על החסד א-ל כל היום ועל נשמת החיים שהיא רוח ממללא שנופח באפיו וכל רגע הוא נחרד ומתירא שמא פגם, ושכח את "וחטאתי נגדי תמיד" בזה האיש שמחים עליונים ותחתונים וכל העולם כדאי הוא לו. זהו הלומד תורה לשמה. ואז הוא זוכה לדברים הרבה.

אמנם, אין זו עבודה קלה זו היא עבודת האדם במשך כל שנות חייו עלי אדמות מתחילת ברייתו עד ההרף עין האחרון שלפני פטירתו מהעולם. ואין רגע אחד או נשימה אחת שהוא פנוי ממנה. ובל תחשוב שזה מן הנמנע כי הבחירה ניתנה לאדם ושרביטה נתונה בידיו להיטיב או להרע. והאמת היא כך, שהאדם הוא מציאות שלילי כך מעיד עליו יוצרו כי יצר לב האדם רע מנעוריו מעת שננער ממעי אמו. ואין בו טוב, ואם כן מהו הפירוש ראה נתתי לפניך החיים והמות הטוב והרע, אלא פירושו של דבר כך הוא: אם אמנם האדם הוא כולו רע, ומי הוא המונעו לעשות רע, הוא הקב"ה, - סיבות הרחמים הנשלחים לאדם למונעו מן הרע וכל שכרו שהוא נשמע לסיבות הרחמים ונמנע מלעשות את הרע. וזהו כל עצמה של הבחירה לידע ולהיודע לגלות ולהיגלות שהקב"ה הוא הטוב הגמור השלם הרחום והמרחם. וזהו ה"ובחרת בחיים" ה"ובחרת

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

בטוב" בטוב הזה שהקב"ה יוצרנו ובוראנו המחיינו ומחזקנו בכל עת ובכל שעה ובכך אנחנו מגלים ומפרסמים אותו בעולם בבחינת מבשרי אחזה אלוהה, מהבשר הזה שהוא בבחינת תוהו ובוהו שאין לו שום אחיזה כלל מעצמו ואין לו שום קיום. ובעצם מציאות קיומו של האדם בתוך התוהו של עצם טבעו נתגלה כבודו יתברך שהוא המציל והוא המושיע והוא העושה והוא המקיים.

ואביע תקותי כי אחרי כמה שתקרא את דברי אלה תקבל קצת בהירות לדעת תפקידך ותכליתך בעולם ואני מאחל לך שהשי"ת יתן לך רחמים וירחמך ותזכה להיכנס לעבודה זו

מתוך נחת והרחבת הדעת כי אין לך דרך נאה ממנה כדי לזכות מכל הטוב הצפון לצדיקים להיות בטל ומבוטל אליו ביטול אחרי ביטול שזהו מדריגת הדביקות בלי שום מסך המבדיל בינך לבין בוראך ואז תפילתך תהיה רצויה ומקובלת לפניו והוא ירדוף אחריך להשפיע עליך שפעת טובו של השראת הנפש ותזכה ללמד תועים בינה.

ואקוה לשמוע ממך תמיד בשורות טובות, אני מאחל לך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך אמן כן יהי רצון.

ברגשי כבוד רב, בידידות רבה

לאהרן שהקב"ה על חס אצלו

תפילה כזו עולה למעלה ומתייצבת לפני כסא הכבוד עד שהקב"ה מנענע בראשו לעורר רחמים למען ישועתו של ישראל.

מאבק האיתנים הזה, של האדם עם עצמו, יוליד בסופו של דבר אל התכלית המקווה של קריעת המסך המבדיל בינינו לבין קוננו, ע"י שנגלה מעצמנו עקשנות ואכזריות על טבענו הרע של הרגליות הפקדיותנו, או אז יצא לאור דיננו נגד מקטריגנו ומסטיננו, ונזכה בדיון להחיש פדות נפשנו, ושכינתו תשוב ותשכון בתוכנו כימי קדם.

אנא חגור חרבך על ירך ותקח עצמך בידיים תחשיב את גורם הזמן לא להיבטל ולא להתעצל התחזק והתאמץ והיה נפשך לשלל לה' לחיות בחיים נצחיים ותזכה לאור הגנוז של שבעת ימי בראשית והקב"ה יזמין לך פרנסה בריווח עם רוב נחת ואושר ותראה ברכה בעמלך וכל טוב

ברגשי כבוד רב, בידידות נאמנה

ומרחוק אני מבין נוראות יסוריך וכאביך שהן מקיפים ביותר עד שאינך מסוגל להתרומם משפלות מצבך עד שנפשך נתונה במסגרים והיאוש והעצלות הם לחם חוקיך, לדאבוני הגדול.

וכדי להיחלץ מן הלחץ ולצאת מן המסגר, צריכים להגיע לדעה שזהו מאבק החיים עצמו, שע"י הכאבים יגיע האדם להכרת האמונה, ולדעת נכוחה כי הקב"ה שהוא מלא כל הארץ כבודו, מסתתר בכל המקומות וההסתרים, וקורא לו לאדם מתוך היסורים כדי לעוררו מתרדמתו ע"ד חובתו בעולמו.

ומה שנשאר לו לאדם אינו אלא להבין ולציית לקול הקריאה הזו, שבעצמותה הינה קריאה של חבה אשר ה' קורא להשרידים לגלות עליהם זיו כבודו ותפארת עוזו. אז יבין גם שדוחקו וענינו הפרטי, הוא צרת הכלל וצער השכינה, וכשיחגור עוז בתפילה, יבקש על הכלל כולו ועל הבנים שגלו מעל שלחן אביהם.

המשך פנינים יקרים

שוב מחרון אפך והנחם עלך הרעה לעמך (לכ, יב) וינחם ה' על הרעה אשר דיבר לעשות לעמו (שם יד) איתא במדרש אמר הקב"ה למשה אתה אמרת והנחם על הרעה לעמך חייך אני עושה כן שנאמר וינחם על הרעה, הכוונה בכך שתפלת משה רבינו היתה לדורות שלא ישלח בהם מידת הדין, אמר הקב"ה חייך מה אמרת והנחם על הרעה לכולל את כל פרטי הרעות לשעתו ולדורות גם אני עושה ואומר וינחם ה' על הרעה היינו בדרך כלל גם לעתיד.

על חובת היום פורים יש בכללן שבע מצוות שהם קריאת המגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים, קריאת התורה על הנסים בתפלה וברכת המזון. משתה ושמחה, איסור הספד ותענית. המגילה זוהי גולת הכותרת של המצוות שבפורים. וחשיבותה מתבטאה לא רק כלפי שאר המצוות שבפורים אלא אף לגבי מצוות אחרות דהרי כהנים מבטלים עבודתם במקדש והלויים מבטלים עבודתם בדוכנם וישראל מבטלים עבודתם ובאים לשמוע מגילה, וכן לשון הרמב"ם והשו"ע מבטלים תלמוד תורה לשמוע מקרא מגילה ק"ו לשאר מצוות של תורה שכולם נדחים מפני מגילה.

ארבע פרשיות שקלים זכור פרה וחודש. פרשיות מיוחדות שנקראים במשך חודש אדר (ולפעמים אף בשבת שבסוף שבט ובשבת של ראש חודש ניסן), חשיבות מיוחדת לפרשיות הללו שנקבעה טרם נקבעה חלוקת פרשיות התורה לשבתות השנה (לחמישים וארבע פרשיות) ונפרטו בשמותיהם במשנה ובתוספתא.

ההפסקות שבין הפרשיות, השנה (תשפ"א) יקראו ארבעת הפרשיות שקלים בפרשת משפטים, זכור בפרשת תרומה, פרה בפרשת כי תשא, וחודש בפרשת ויקהל פקודי, כך שבפרשת תצוה תחול ההפסקה שבין הפרשיות. בחדושי הרי"ם מסביר הערך המיוחד שיש בשבת הפסקה המגביר את השאיפה להשראה המיוחדת שיש בקריאת ארבעה פרשיות אלו. השוה למנחת יעקב לעשו המובא בפרשת וישלח (לכ, יז) כאשר בהוראה של יעקב נאמר ורוח תשימו בין עדר ובין עדר פרש"י רוח עדר לפני חברו מלא עין כדי להשביע עינו של עשו, ההפסקה הנ"ל מהווה כעין רוח לעורר את ההתפעלות מהפרשיות.

איתא בגמ' אסתר מן התורה מנין דכתיב ואנכי הסתר אסתיר, דבאמת התורה היא ראשית הכל ואחרית הכל, בני ישראל יש להם דביקות לעולם בתורה אפילו בימי ירידה הם דבוקים בראשית ובכח התורה שהיא בהסתר מתקיים לעולם שלא שלט בהם עין, וזהו והדר קבלוה בימי אחשורוש בימי הסתרות פנים... (שפת אמת) **קיימו** וקבלו (אסתר ט') איתא בגמרא קיימו למעלה מה שקבלו למטה, ישראל קבלו עליהם התורה אז בימי אחשורוש, ולכאורה וכי עד ימי אחשורוש לא קבלו עליהם את התורה? אלא הענין הוא שלא היו יכולים לבוא לידי הרצון הזה של אהבה עד שראו גודל הנס הנעשה להם בימי אחשורוש, וכשנעשה נס לאדם באו לידי אהבה.

ויהי ידיו אמונה עד בא השמש (שמות יז, יב) פרש"י שידי משה היו פרושות לשמים בתפילה נאמנה ונכונה. משה רבנו הכנים כח אמונה בבני ישראל עד ביאת המשיח שאפילו בזמנים קשים בעקבתא דמשיחא יוכלו גם להתחזק באמונה.

כתוב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע (שמות יז, יד) מכאן רואים שאין די במה שלומדים בתורה הקדושה אלא צריכים לנסוע לצדיק ולשמוע מפיו תורה, על זה נאמר ושים באזני יהושע כלומר מלבד מה שכתוב בספר, השמע מפיו לאזניו כי הדברים הנשמעים מפי הצדיק מכניסים לאדם חיות ופועלים בו יותר תועלת.

(רבנו הבעש"ט זיע"א)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

